

SZKOLNY PROGRAM
WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY
SZKOŁY PODSTAWOWEJ
im. majora Henryka Sucharskiego
w GRĘBOSZOWIE

SPIS TREŚCI

Wstęp.

- I. Misja i Wizja szkoły.
- II. Cele programu.
- III. Metody pracy.
- IV. Diagnoza środowiska.
- V. Realizacja oddziaływań wychowawczo- profilaktycznych wśród uczniów klas I- III szkoły podstawowej.
- VI. Realizacja oddziaływań wychowawczo- profilaktycznych wśród uczniów klas IV- VIII szkoły podstawowej oraz uczniów oddziałów gimnazjalnych.
- VII. Realizacja oddziaływań wychowawczo- profilaktycznych wśród rodziców, prawnych opiekunów.
- VIII. Realizacja oddziaływań wychowawczo- profilaktycznych wśród nauczycieli i innych pracowników szkoły.
- IX. Współpraca ze środowiskiem.
- X. Oczekiwane efekty działalności profilaktycznej.
- XI. Ewaluacja programu.
- XII. Uwagi końcowe.

WSTĘP

Motto - **Każdy nauczyciel jest wychowawcą.**

Zadania wychowawczo- profilaktyczne szkoły są podporządkowane nadrzędnemu celowi, jakim jest wszechstronny rozwój wychowanka w wymiarze intelektualnym, emocjonalnym, społecznym, kulturalnym, moralnym, ekologicznym i zdrowotnym.

Nauczyciele wspierają działania rodziców w kształtowaniu cech ważnych dla każdego człowieka. Działania wychowawczo - profilaktyczne szkoły powinny być dostosowane do możliwości intelektualnych i psychicznych uczniów.

Zadania wychowawcze i profilaktyczne nasza szkoła będzie realizować w sposób kompleksowy i integralny w stosunku do procesu dydaktycznego. Pamiętając równocześnie, iż we współczesnym świecie postawy młodych ludzi kształtowane są coraz bardziej także przez środowisko, grupy rówieśnicze, subkultury oraz środki masowego przekazu (radio, telewizja, wszechobecna reklama), uważamy, że należy szukać takich metod współpracy z uczniami, by wyższe wartości rodziły się w ich świadomości w sposób naturalny i spontaniczny.

Program obejmuje: pierwszy etap edukacyjny- klasy I-III, drugi etap edukacyjny - klasy IV- VIII wraz z oddziałami gimnazjalnymi. Treści przekazywane uczniom oraz sposoby realizacji są dostosowane do wieku rozwojowego uczniów na poszczególnych etapach.

Program powstał w oparciu o obserwacje, konsultacje z rodzicami, nauczycielami i Samorządem Szkolnym. Przeprowadzono szereg rozmów indywidualnych i wywiadów z uczniami, ich rodzicami i nauczycielami. Na bieżąco obserwowano zachowania uczniów na lekcjach, podczas przerw, a także na wycieczkach oraz imprezach pozaszkolnych, systematycznie analizowano sukcesy i niepowodzenia szkolne, a także dokumentację dotyczącą diagnozowania, monitorowania oraz podejmowania interwencji wychowawczej. Pozyskiwano również informację od pracowników instytucji współpracujących ze szkołą (PPP w Dąbrowie Tarnowskiej, kuratorzy sądowi, PCPR w Dąbrowie Tarnowskiej, Policja, Straż Pożarna, GOPS, Caritas, Parafie z obwodu szkoły, Sanepid).

Monitorowanie środowiska szkolnego i pozaszkolnego (rodzinnego) oraz analiza naszych spostrzeżeń pozwoliła na dostosowanie programu wychowawczo-profilaktycznego do naszych aktualnych potrzeb i przewidywanych w przyszłości. Rodzice oczekują od Szkoły bogatej oferty zajęć dydaktycznych i zajęć dodatkowych rozwijających zainteresowania. Społeczność lokalna oczekuje od Szkoły zapewnienia bezpiecznych warunków edukacyjnych i wychowawczych oraz promowania zdrowego stylu życia. Sprostanie wszystkim oczekiwaniom wymaga wspólnego planowanego działania.

Na podstawie obserwacji środowiska szkolnego zauważa się, iż występują następujące problemy:

- uzależnienie od wzorców medialnych,
- problem przemocy i agresji (zaczepki, przezywanie, drobne bójki),
- brak dyscypliny u niektórych uczniów,
- niska kultura języka,
- brak motywacji do nauki,
- niska frekwencja na zajęciach szkolnych u niektórych uczniów klas starszych,
- zaniedbywanie obowiązków opiekuńczo - wychowawczych przez niektórych rodziców wobec dzieci,
- problem „ eurosieroctwa” wynikający z emigracji rodziców w celach zarobkowych.

Przy wdrażaniu w życie programu niezwykle ważne jest tworzenie w szkole atmosfery, w której uczniowie będą czuli szczerze zainteresowanie swoimi problemami i będą mogli liczyć na pomoc. Bardzo ważne jest także rozwijanie współpracy różnych środowisk wychowawczych.

Prawne podstawy programu.

Wykaz aktów prawnych zobowiązujących szkołę do prowadzenia działań

wychowawczo – profilaktycznych:

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59 ze zm.),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z 2017 poz. 356)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 sierpnia 2017 r. w sprawie wymagań wobec szkół i placówek (Dz. U. z 2017 poz. 1611)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2015 poz. 1249)

I. Misja i wizja szkoły

NASZA SZKOŁA ODPOWIEDNIO PRZYGOTOWUJE UCZNIA DO DALSZEGO ŻYCIA

- 1. Struktura naszej szkoły opiera się na współpracy trzech stanów: nauczycieli, uczniów i rodziców.**
- 2. Swoje działania opieramy na prawdzie, miłości, mądrości.**
- 3. Szanujemy prawo każdego człowieka do odmienności myśli, wyboru dróg życiowych i kreatywnego myślenia.**
- 4. Uwrażliwiamy uczniów na innych ludzi.**
- 5. Podstawą naszego działania jest zdobywanie, pogłębianie i przekazywanie przydatnej wiedzy.**
- 6. Mamy świadomość użyteczności edukacji w całym życiu człowieka.**
- 7. Uczymy miłości do Wielkiej i Małej Ojczyzny, szacunku do narodu polskiego, jego historii, kultury i tradycji.**

Model absolwenta

Absolwent:

- posiada zainteresowania, pasje, jest twórczy, wykazuje się samodzielnością,
- korzysta z różnych źródeł informacji, wykorzystuje zdobytą wiedzę,
- jest odpowiedzialny,
- jest otwarty, radosny, ciekawy świata, chętny do podejmowania działań,
- troszczy się o zdrowie i bezpieczeństwo swoje i innych,
- szanuje swoją rodzinę, miejscowość, ojczyznę,
- przestrzega zasad dobrych obyczajów i kultury,
- przestrzega zasad tolerancji,
- potrafi współpracować w grupie, prezentuje swój punkt widzenia i szanuje poglądy innych,
- jest rozważny, zna zagrożenia występujące w środowisku i dokonuje właściwych wyborów,
- umie funkcjonować w sytuacjach stresowych,
- wykazuje wysoki poziom kultury osobistej,
- efektywnie zarządza własnym czasem,
- szanuje dziedzictwo kulturowe i przyrodę,
- posiada umiejętność autoprezentacji,
- jest ambitny i kreatywny,
- umiejętnie i selektywnie korzysta z różnych źródeł wiedzy.

II. Celem wychowania i profilaktyki jest promowanie zdrowego stylu życia oraz opóźnienie inicjacji zachowań ryzykownych.

CELE PROGRAMU:

- wychowanie młodego człowieka zgodnie z przyjętym systemem wartości, z zasadami etyki chrześcijańskiej, w duchu miłości, mądrości, dyscypliny i szacunku dla innych,
- minimalizowanie zjawiska przemocy i agresji wśród uczniów,
- wyposażenie uczniów w wiedzę i umiejętności zapobiegające nałogom i zachowaniom ryzykownym,
- integracja uczniów i doskonalenie relacji koleżeńskich,
- udzielanie pomocy i wspieranie prawidłowego rozwoju emocjonalnego i społecznego ucznia,
- kształtowanie właściwych postaw wobec zdrowia fizycznego i psychicznego.

Cele szczegółowe:

Uczniowie:

Cele w zakresie wiadomości:

Uczniowie zdobywają i poszerzają wiedzę na temat skutków zachowań ryzykownych, zdobywają wiedzę na temat środków uzależniających, konsekwencji ich stosowania oraz mechanizmów uzależnień.

Cele w zakresie umiejętności:

Uczniowie kształtują umiejętności interpersonalne istotne w zdrowych kontaktach z innymi ludźmi: komunikacja, akceptacja siebie i innych, radzenie sobie w trudnych sytuacjach, sposoby radzenia sobie z agresją oraz własnymi negatywnymi emocjami, wdrażanie w życie alternatywnych form spędzania czasu wolnego.

Cele w zakresie postaw:

Uczniowie wykazują odpowiedzialną postawę za zdrowie swoje i innych.

Uczniowie wykazują postawy asertywne.

Nauczyciele:

Cele w zakresie wiadomości:

Nauczyciele wzbogacają warsztat pracy wychowawczej o nowe wiadomości i umiejętności w prowadzeniu oddziaływań wychowawczych i profilaktycznych w środowisku szkolnym, dostarczają wiedzy o konsekwencjach zachowań dysfunkcyjnych.

Cele w zakresie umiejętności:

Nauczyciele rozwijają umiejętności profesjonalnego prowadzenia zajęć profilaktycznych z młodzieżą, doskonalą metody pracy z uczniem w zakresie umiejętności społecznych, radzenia sobie z emocjami, komunikacji oraz oddziaływań, organizują zajęcia sprzyjające rozwojowi różnorodnych zainteresowań uczniów.

Cele w zakresie postaw:

Nauczyciele wspierają postawy i zachowania promujące zdrowy styl życia, kształtują umiejętności rozwiązywania problemów i konfliktów.

Nauczanie i wychowanie w naszej szkole opiera się na najlepszych wartościach zaczerpniętych z chrześcijaństwa, a także z polskiej kultury i tradycji.

Osobowość i charakter uczniów kształtujemy przede wszystkim w dobrze i celowo zorganizowanym życiu szkoły, poprzez integrację zespołów klasowych.

Nauczyciele w swej pracy wychowawczej wspierają obowiązki rodziców.

Rodzice:

Cele w zakresie wiadomości:

Rodzice nabywają i poszerzają wiadomości w zakresie umiejętności wychowawczych ważnych w kontakcie ze swoimi dziećmi, nabywają wiadomości na temat czynników chroniących dzieci przed sięganiem po środki uzależniające i czynników ryzyka.

Cele w zakresie umiejętności:

Rodzice kształtują umiejętności prawidłowego porozumiewania się z dziećmi i wspomagają rozwiązywanie problemów w życiu codziennym.

Cele w zakresie postaw:

Rodzice wykazują zaangażowanie i aktywność w życiu swoich dzieci.

Podmioty oddziaływań:

1. Uczniowie.
2. Rodzice.
3. Nauczyciele oraz pozostali pracownicy szkoły.

III. Metody i formy realizacji programu wychowawczo – profilaktycznego:

- działania wychowawców w ramach zajęć z wychowawcą,
- wprowadzanie przez wszystkich nauczycieli do tematyki swoich przedmiotów elementów programu wychowawczo-profilaktycznego,
- uwzględnianie założeń programu wychowawczo-profilaktycznego we wszystkich zajęciach szkolnych,
- kształtowanie umiejętności i postaw uczniów do odpowiedniej w tym wieku aktywności dzieci, umożliwienie poznawania świata w jego jedności i złożoności, wspomaganie samodzielności uczenia się, inspirowanie do wyrażania własnych myśli i przeżyć, rozbudzanie ciekawości poznawczej oraz motywowanie do dalszej edukacji,
- współpraca nauczycieli z PPP,
- stworzenie oferty zajęć pozalekcyjnych,
- organizowanie imprez okolicznościowych,
- zapewnienie uczniom bezpieczeństwa na terenie szkoły poprzez sprawnie działający system dyżurów,
- udział w imprezach, konkursach pozaszkolnych,
- organizowanie zajęć o charakterze wychowawczo – profilaktycznym,
- organizowanie imprez integracyjnych z udziałem uczniów, nauczycieli i rodziców,
- praca z rodziną ucznia, konsultacje, porady, warsztaty dla rodziców,
- wspieranie i aktywizowanie Samorządu Uczniowskiego i całego środowiska uczniowskiego.

SZKOŁA JAKO ŚRODOWISKO WYCHOWAWCZE

1. Umożliwia zdobycie wiedzy i umiejętności niezbędnych do dalszego kształcenia się.
2. Umożliwia dokonanie świadomego wyboru kierunków dalszej nauki.
3. Zapewnia uczniom rozwój talentów i zainteresowań poznawczych, społecznych, artystycznych i sportowych.
4. Kształtuje środowisko wychowawcze sprzyjające realizacji celów i zadań.
5. Sprawuje opiekę nad uczniami odpowiednio do ich potrzeb oraz możliwości szkoły.
6. Umożliwia uczniom wszechstronny rozwój intelektualny i fizyczny.
7. Kształtuje poczucie odpowiedzialności i miłości do ojczyzny.
8. Kształtuje poszanowanie dla polskiego i światowego dziedzictwa kulturowego oraz dziedzictwa kulturowego mniejszości zamieszkałych w regionie.
9. Umożliwia uczniom podtrzymanie poczucia tożsamości narodowej, religijnej, etnicznej i językowej.
10. Udziela uczniom porad psychologiczno – pedagogicznych poprzez kontakt wychowawców klasowych oraz współpracę z poradnią psychologiczno – pedagogiczną.

11. Umożliwia realizację indywidualnych programów nauczania uczniom bardzo zdolnym oraz organizuje indywidualne nauczanie uczniom przewlekle chorym.
12. Organizuje i udziela pomocy psychologiczno – pedagogicznej uczniom z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia.

BAZA WYCHOWAWCZA SZKOŁY

1. Szkoła organizuje obchody ważnych wydarzeń historycznych oraz uczestniczy w uroczystościach organizowanych przez władze Gminy i Kościoła. Czci święta religijne.
2. W codziennym życiu oddajemy cześć i szacunek symbolom religijnym i narodowym.
3. Szkoła posiada stały kalendarz imprez i uroczystości szkolnych.
4. Uczniowie zdolni pomagają słabszym.
5. Szkoła organizuje przynajmniej jeden raz w roku wycieczkę krajoznawczą w celu poznania przyrody, zabytków, kultury okolicy, regionu, kraju.
6. Szkoła bierze udział w konkursach artystycznych oraz zawodach sportowych na szczeblu powiatu i województwa.
7. W szkole jest stałe miejsce prezentacji prac plastycznych uczniów.
8. Pracownicy szkoły wraz z uczniami tworzą dobrą, przyjazną atmosferę.

IV. Diagnoza środowiska

Lp.	Cele szczegółowe	Zadania	Poziom realizacji	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Uwagi
1.	Nauczyciele znają aktualną sytuację uczniów, ich obawy i zagrożenia.	Przeprowadzenie wstępnej diagnozy wśród uczniów.	Uczniowie	- konsultacje z wychowawcą, - rozmowy z ucz.,	Wychowawcy	
2.	Nauczyciele znają oczekiwania rodziców i ich spojrzenia na problem zagrożenia uczniów i profilaktykę.	Przeprowadzenie wstępnej diagnozy wśród rodziców.	Rodzice	- rozmowy indywidualne,	Wychowawcy	
3.	Zespół ds. Szkolnego Programu Wychowawczo – Profilaktycznego zna oczekiwania nauczycieli wobec programu profilaktyki, oraz ich największe problemy wychowawcze.	Przeprowadzenie wstępnej diagnozy wśród nauczycieli.	Nauczyciele	- rozmowy, - praca w Zespołach Wychowawców,	Zespół	

V. Realizacja oddziaływań wychowawczo - profilaktycznych wśród uczniów klas I-III szkoły podstawowej

Lp.	Dział tematyczny	Zagadnienia	Sposób realizacji	Efekty	Osoby odpowiedzialne	Uwagi
1.	Wspieranie ucznia.	<ul style="list-style-type: none"> – diagnozowanie trudności w nauce, – dostosowywanie wymagań do możliwości indywidualnych uczniów, – zapobieganie niepowodzeniom dydaktycznym, wspieranie uczniów mających trudności w nauce i w przystosowaniu się w grupie, – budowanie motywacji do nauki. – rozwijanie zainteresowań i uzdolnień uczniów 	<ul style="list-style-type: none"> – zajęcia dodatkowe – zespoły wsparcia 	<p>Uczeń wie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – jak radzić sobie z niepowodzeniami szkolnymi – jak osiągać coraz lepsze wyniki w nauce i sporcie 	Dyrekcja, Wychowawcy, Nauczyciele	
2.	Uczenie zdrowego stylu życia.	<ul style="list-style-type: none"> – poznanie, wdrażanie do przestrzegania zasad higieny osobistej, – zachęcanie i organizowanie form czynnego wypoczynku (wycieczki połączone z aktywnością sportową), – zachęcanie i uczestnictwo w zajęciach pozalekcyjnych (zajęcia sportowe), – uczenie postaw prozdrowotnych, – profilaktyka wad postawy, – zapoznanie z czynnikami chorobotwórczymi (wirusy, bakterie) i substancjami szkodliwymi dla zdrowia. 	<ul style="list-style-type: none"> – pogadanki, – edukacja prozdrowotna, – lekcje wychowania fizycznego, – spotkania z pielęgniarką, – projekcje filmu z zakresu edukacji zdrowotnej, – udział w akcjach: <ul style="list-style-type: none"> • „Szkłanka mleka”, • „Nie pal przy mnie, proszę”, • „Owoc w szkole”. 	<p>Uczeń :</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna zasady higieny osobistej, – samodzielnie dba o zdrowie i higienę osobistą, – dostrzega sytuacje zagrażające zdrowiu, – zna zasady prawidłowego odżywiania , – wie na czym polega racjonalne odżywianie się na co dzień, i w różnych porach roku 	Dyrekcja, Wychowawcy, Nauczyciele wychowania fizycznego, Pielęgniarka	

3.	Bezpieczna szkoła i droga do szkoły.	<ul style="list-style-type: none"> – uczenie zasad poruszania się po drodze, – kształtowanie umiejętności dbania o własne bezpieczeństwo w relacjach z innymi, – poznanie i wdrażanie do przestrzegania zasad bezpiecznego poruszania się po drodze, – uczenie reagowania na zjawiska przemocy, – zachęcanie do szukania pomocy u osób dorosłych. 	<ul style="list-style-type: none"> – lekcje w terenie, – pogadanki, – zajęcia grupowe, – apele szkolne, – spotkania z policjantem do spraw nieletnich oraz drogówki, – projekty profilaktyczne, – akcja „Klub bezpiecznego Puchatka”, – Konkurs BRD. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna zasady poruszania się po drodze, – przestrzega zasad bezpieczeństwa podczas jazdy na rowerze i rolkach, – zna podstawowe znaki drogowe umożliwiające poruszanie się po drodze, – zna numery alarmowe, – chętnie zwraca się o pomoc do osób dorosłych, – prezentuje postawę ograniczonego zaufania do osób dorosłych, – umie dostrzegać sytuacje zagrażające jego zdrowiu. 	Dyrekcja, Wychowawcy, Nauczyciele wychowania fizycznego, Nauczyciel techniki	
4.	Kształtowanie zachowań sprzyjających bezpieczeństwu dzieci w szkole i poza nią.	<ul style="list-style-type: none"> – kształtowanie ograniczonego zaufania do osób nieznanymi, – kształtowanie umiejętności właściwego zachowania w relacjach interpersonalnych, – wyrabianie umiejętności mówienia „nie” w sytuacjach zagrażających zdrowiu i bezpieczeństwu dziecka. 	<ul style="list-style-type: none"> – rozmowy, – pogadanki, – scenki sytuacyjne, – spotkania z Policją 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wie jak postępować w kontaktach z osobami nieznanymi, – zna konsekwencje nawiązania znajomości z obcymi, – wie, gdzie szukać pomocy 	Dyrektor, Wychowawcy, Nauczyciele	

				w sytuacjach zagrażających bezpieczeństwu.		
5.	Uświadomienie uczniom zagrożeń wynikających z niewłaściwego korzystania z telefonu komórkowego, multimediiów (w tym Internetu).	<ul style="list-style-type: none"> – działania w ramach Programu Profilaktycznego „Bezpieczny w sieci”, – ukazanie uczniom pozytywnego wpływu nowoczesnych technologii komunikacyjno - informacyjnych na życie człowieka, – uwrażliwienie uczniów na negatywne skutki nadmiernego korzystania z gier komputerowych, – wyposażenie uczniów w wiedzę dotyczącą bezpieczeństwa w sieci (niebezpieczeństwa związanego z narastającym problemem umieszczania zdjęć w sieci). 	<ul style="list-style-type: none"> – zajęcia komputerowe, – pogadanki. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna zasady właściwego posługiwania się sprzętem elektronicznym, – zna adresy bezpiecznych stron internetowych, – jest świadomy niebezpieczeństw płynących z nadmiernego korzystania z multimediiów, – potrafi korzystać z multimediiów zgodnie z przyjętymi normami, – potrafi rozsądnie zarządzać czasem spędzonym przed komputerem. 	Dyrekcja, Wychowawcy, Pracownik policji ds. nieletnich, Nauczyciel zajęć komput.	
6.	Budzenie miłości do ojczyzny i poczucia wspólnoty narodowej.	-kształtowanie postaw obywatelsko – patriotycznych.	<ul style="list-style-type: none"> – apele z okazji rocznic i świąt państwowych np. apel z okazji Święta Niepodległości, – wyjścia do teatru, muzeum, – poznawanie symboli narodowych, ich historii i znaczenia, okazywanie im 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna i kultywuje tradycje związane z najbliższą okolicą, krajem, – zna symbole narodowe i europejskie, – uczestniczy w uroczystościach 	Dyrektor, Wychowawcy, Nauczyciele	

			szacunku (przypominanie o odpowiednim zachowaniu w czasie hymnu).	o charakterze szkolnym i państwowym.		
7.	Kształtowanie świadomości czytelniczej u uczniów klas I-III.	<ul style="list-style-type: none"> – prowadzenie różnorodnych form pracy z czytelnikiem, – współpraca z biblioteką szkolną i publiczną. 	<ul style="list-style-type: none"> – pasowanie na czytelnika klasy I, – rozmowy o książkach, – pomoc uczniom w przygotowaniu się do konkursów, – udział uczniów w konkursach czytelniczych i literackich, – bieżące informowanie rodziców i wychowawców o ilości przeczytanych przez dzieci książek. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – chętnie korzysta ze zbiorów biblioteki szkolnej, – chętnie uczestniczy w konkursach czytelniczych i literackich, – potrafi wymienić kilka tytułów czasopism dla dzieci, – potrafi zachęcić innych do przeczytania danej książki czy czasopisma. 	Nauczyciel, Bibliotekarz, Wychowawcy, Poloniści	

VI. Realizacja oddziaływań wychowawczo – profilaktycznych wśród uczniów klas IV-VIII szkoły podstawowej oraz uczniów oddziałów gimnazjalnych.

Lp.	Dział tematyczny	Zagadnienia	Sposób realizacji	Efekty	Osoby odpowiedzialne	Uwagi
1.	Wspieranie ucznia.	<ul style="list-style-type: none"> – wspieranie ucznia w radzeniu sobie z trudnościami w nauce i udzielanie mu pomocy w przewyżnianiu niepowodzeń szkolnych, – motywowanie ucznia z trudnościami w nauce i niepowodzeniami szkolnymi do pracy poprzez stwarzanie mu szansy na sukces na miarę jego możliwości. 	<ul style="list-style-type: none"> – indywidualne rozmowy z rodzicami/ opiekunami uczniów zgłaszającymi się do szkoły z własnej inicjatywy lub na prośbę nauczyciela, spowodowane niepowodzeniami szkolnymi ucznia, trudnościami w nauce, niską frekwencją i problemami wychowawczymi, – zajęcia wychowawcze informujące o konsekwencjach wagarowania (zaległości w nauce, alienacja, kary statutowe), – indywidualne rozmowy z rodzicami uczniów, którzy często opuszczają zajęcia 	<p>Uczeń wie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – jak zapobiegać niepowodzeniom szkolnym, – jak osiągać coraz lepsze wyniki w nauce i sporcie. 	Dyrektor, Rada Rodziców, Wychowawcy klas, Nauczyciele prowadzący kółka zainteresowań	

			<p>obowiązkowe oraz fakultatywne,</p> <ul style="list-style-type: none"> – nagradzanie postępów, zaangażowania i aktywności, – wyróżnianie najlepszych uczniów zachowaniem wzorowym, świadectwem z paskiem, nagrodą książkową lub rzeczową, pochwały ustne i pisemne. 			
2.	Rozwiązywanie problemów.	<ul style="list-style-type: none"> – używanie słów przepraszam, proszę, – branie odpowiedzialności za siebie i za swoje czyny, – kształtowanie postawy asertywnej (uczymy się mówić „NIE”). 	<ul style="list-style-type: none"> – zajęcia z wychowawcą, – wychowanie do życia w rodzinie. 	<p>Uczeń :</p> <ul style="list-style-type: none"> – wzmacnia pozytywny obraz samego siebie, – prawidłowo rozwiązuje problemy, – buduje właściwe relacje z rówieśnikami i dorosłymi, – umiejętnie wyraża własne poglądy, – posiada wykształcone umiejętności przepraszania i wybaczenia. 	<p>Wychowawcy klas, Psycholog z PPP</p>	

3.	Promowanie szkoły bez używek.	<p>nikotyna</p> <ul style="list-style-type: none"> – palenie papierosów jest niebezpieczne dla zdrowia człowieka, – dlaczego ludzie palą? – co zrobić, aby w przyszłości nie palić? <p>alkohol</p> <ul style="list-style-type: none"> – co wiemy o alkoholu? – wpływ alkoholu na człowieka, – my i alkohol, – skutki picia alkoholu, – powody, dla których ludzie piją alkohol, – dzieci alkoholików- jak im pomóc? – gdzie i do kogo sami mogą się zwrócić o pomoc? <p>narkotyki / dopalacze</p> <ul style="list-style-type: none"> – świat byłby dużo lepszy bez środków uzależniających, – my, dopalacze i narkotyki, – co wiemy o dopalaczach i narkotykach? – wpływ narkotyków na organizm człowieka. – 	<ul style="list-style-type: none"> – zajęcia z wychowawcą, – lekcje: <ul style="list-style-type: none"> • przyrody, • wychowania do życia w rodzinie, • plastyki, • wychowania fizycznego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – potrafi samodzielnie podejmować decyzje, – posiada informacje o mechanizmach powstawania uzależnień oraz ich szkodliwości, – zna powody, dla których ludzie sięgają po narkotyki, – wie, gdzie może szukać pomocy w sytuacjach kryzysowych. 	<p>Wychowawcy, Nauczyciele:</p> <p>przyrody, wychowania do życia w rodzinie, plastyki, wychowania fizycznego</p>	
4.	Czas wolny. Rozwój działalności pozalekcyjnej i pozaszkolnej oraz	<ul style="list-style-type: none"> – sposoby dbania o swoje zdrowie, – umiejętne i racjonalne wykorzystywanie czasu wolnego, – zachęcanie do udziału w zajęciach pozalekcyjnych. 	<ul style="list-style-type: none"> – lekcje: <ul style="list-style-type: none"> • biologii, • przyrody, • wychowania fizycznego, • zajęcia z wychowawcą, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wie i rozumie, że jest odpowiedzialny za własne zdrowie oraz zna sposoby dbania o nie, – potrafi w prawidłowy 	<p>Nauczyciele:</p> <p>biologii, wychowania fizycznego, Wychowawcy, Nauczyciele</p>	

	zwiększenie znaczenia organizacji i stowarzyszeń młodzieżowych w życiu szkoły.		<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia pozalekcyjne. 	<p>sposób zorganizować sobie czas wolny,</p> <ul style="list-style-type: none"> – umiejętnie korzysta z oferty zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych. 	odpowiedzialni za prowadzenie zajęć pozalekcyjnych	
5.	Rozwój umiejętności społecznych, emocjonalnych i życiowych uczniów, budowanie realistycznej samooceny, poczucia własnej wartości i szacunku do innych.	<ul style="list-style-type: none"> – ja i najbliżsi- kto mnie lubi, kocha, na kogo mogę liczyć? – tworzymy listę sposobów poprawy samopoczucia, – sukcesy moje cieszą innych, sukcesy innych cieszą mnie, – poznajemy i nazywamy uczucia, – wyrażamy uczucia w różnych sytuacjach, – uczucia innych ludzi: czy je rozumiemy i akceptujemy? – jestem istotą niepowtarzalną, – umię i chcę wyrażać swoje uczucia, – poszukujemy szczęścia: istnieją sprawy dla których warto żyć. 	<ul style="list-style-type: none"> – zajęcia z wychowawcą, – spotkania z psychologiem. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – potrafi rozpoznawać i wyrażać własne uczucia, – wie jak radzić sobie z napięciem emocjonalnym, – potrafi rozpoznać zagrożenia uczuciowe tworzone przez nietrzeźwe zachowanie innych ludzi, – potrafi rozpoznać u siebie i innych złość i agresję, – rozwija umiejętności emocjonalne i życiowe, – okazuje szacunek innym, – dokonuje realistycznej samooceny, – zna poczucie własnej wartości. 	Wychowawca, Psycholog z PPP	

6.	Zdrowie ucznia.	<ul style="list-style-type: none"> - postawa ciała człowieka, - wady postawy, - higiena osobista, - higiena jamy ustnej. 	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia z wychowawcą, - akcje promujące zdrowie, - programy dla szkół: <ul style="list-style-type: none"> • „Szkłanka mleka”, • „Owoce w szkole”, • „Trzymaj formę”, • „Znajdź właściwe rozwiązanie” 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje właściwą postawę ciała człowieka, - wie, jak zapobiegać wadom postawy, - dba o własną higienę osobistą w okresie dojrzewania, - potrafi we właściwy sposób spakować się do szkoły i na wycieczkę. 	<p>Wychowawcy klas, Pielęgniarka, Nauczyciele wychowania fizycznego oraz biologii</p>	
7.	Technologie komputerowe. Stwarzanie warunków do posługiwania się technologią informacyjną. Bezpieczny Internet - czy znasz zagrożenia?	<ul style="list-style-type: none"> - technologie komputerowe i jej wykorzystanie w nauce, - zasoby Internetu, <p>zagrożenia w sieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pornografia, - cyberprzemoc, - uzależnienie od Internetu, - problemy psychospołeczne, - anonimowy dostęp do środków odurzających, - przetwarzanie danych osobowych, - zjawiska agresji elektronicznej wśród młodzieży. 	<p>pogadanki dotyczące:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozytywnego wpływu nowoczesnej technologii komunikacyjno - informacyjnej, - nieumiejętnego korzystania z technologii komunikacyjno - informatycznej np. telefonów komórkowych, - negatywnych skutków nadmiernego korzystania z gier komputerowych, - negatywnego wpływu środków masowego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wykorzystuje technologie komputerowe do rozwijania swoich zainteresowań oraz do pogłębiania wiedzy z różnych dziedzin, - doskonalą umiejętności komunikowania się z innymi, w tym za pomocą narzędzi technologii informacyjno-komunikacyjnych tak, aby szanować prawa rówieśników, nauczycieli i innych użytkowników, 	<p>Nauczyciele, Wychowawcy</p>	

			<p>przekazu,</p> <ul style="list-style-type: none"> – niebezpieczeństwa związanego z narastającym problemem umieszczania zdjęć w sieci. 	<ul style="list-style-type: none"> – zna zagrożenia, jakie związane są z korzystaniem z Internetu, – zna zasady bezpiecznego korzystania z Internetu. 		
8.	Kształtowanie świadomości czytelniczej u uczniów.	<ul style="list-style-type: none"> – konkursy czytelnicze, zajęcia z wychowawcą, inscenizacje, – współpraca z wychowawcami klas i nauczycielami języka polskiego, – prowadzenie lekcji bibliotecznych mających na celu propagowanie czytania książek, zapoznanie z regulaminem czytelnicy, – pogadanki dotyczące budowy książki, karty katalogowej, strony tytułowej, encyklopedii, słowników, katalogów alfabetycznych i rzeczowych, – pogadanki dotyczące wyboru odpowiednich czasopism dostosowanych do wieku. 	<ul style="list-style-type: none"> – zajęcia z wychowawcą, – lekcje języka polskiego, – lekcje biblioteczne, – konkursy czytelnicze. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – potrafi korzystać ze zbiorów biblioteki szkolnej i innych bibliotek, – wykazuje się znajomością książek i czasopism dla dzieci i młodzieży, – umiejętnie korzysta z informacji zawartych w czasopismach dziecięcych i młodzieżowych 	Wychowawcy, Bibliotekarz, Nauczyciele poloniści	
9.	Przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego wyboru szkoły średniej oraz kariery zawodowej.	<ul style="list-style-type: none"> – wyposażenie uczniów w wiedzę o zawodach i sposobach jej zdobywania. 	<ul style="list-style-type: none"> – zajęcia z wychowawcą, – spotkania (w tym również indywidualne) związane z doradztwem zawodowym, – wyjazdy do szkół średnich na „Dni Otwarte”, – spotkania z dyrektorami 	<p>Uczeń :</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna siebie i swoje możliwości oraz ograniczenia, – zna zasady rekrutacji do szkół ponadgimnazjalnych – zna specyfikę wykonywania 	Wychowawcy, Nauczyciel Doradztwa Zawodowego	

			szkół średnich dla uczniów i rodziców.	poszczególnych zawodów, – zna perspektywy zatrudnienia.		
10.	Przygotowanie do podejmowania i pełnienia ról społecznych.	<ul style="list-style-type: none"> – budzenie miłości do Ojczyzny i poczucia wspólnoty narodowej, – pielęgnowanie i tworzenie tradycji szkoły, – rozwijanie szacunku do „Małej i Wielkiej Ojczyzny”. 	<ul style="list-style-type: none"> – apele z okazji rocznic i świąt państwowych np. apel z okazji Święta Niepodległości, – uroczystości organizowane przez Urząd Gminy i GCKiCz, – imprezy szkolne. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna symbole narodowe i ich historię i znaczenie, okazuje im szacunek, – odpowiednio zachowuje się podczas śpiewania hymnu, – zna historię Małej i Wielkiej Ojczyzny. 	Nauczyciele	
11.	Praca na rzecz drugiego człowieka – wolontariat.	– rozwijanie i wspieranie działalności samorządowej i wolontariatu.	– szkolne i ogólnopolskie akcje charytatywne.	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – jest wrażliwy na potrzeby drugiego człowieka i chętny do niesienia bezinteresownej pomocy. 	Dyrektor, Wychowawcy, Nauczyciele	

VII. Realizacja oddziaływań wychowawczo-profilaktycznych wśród Rodziców.

Zadania	Cele	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Uwagi
Systematyczna edukacja rodziców w zakresie umiejętności wychowawczych w kontakcie ze swoimi dziećmi.	Rodzice posiadają wiedzę na temat umiejętności wychowawczych, które stosują w procesie wychowywania dzieci.	- spotkania klasowe i szkolne, - konsultacje z wychowawcą, - konsultacje z dyrekcją, - spotkania z ekspertami, np. psychologiem.	Wychowawcy, Dyrekcja, zaproszeni eksperci	
Pedagogizacja Rodziców.	Rodzice pogłębiają wiedzę na temat środków uzależniających oraz konsekwencji ich stosowania.	- konsultacje, spotkania indywidualne i grupowe z wychowawcą, specjalistami, - spotkania, prelekcje z funkcjonariuszami policji.	Wychowawcy, Dyrekcja, specjaliści	
Odpowiedzialność i aktywne uczestnictwo Rodziców w życiu swoich dzieci.	Rodzice utrzymują systematyczny kontakt ze szkołą.	- zebrania szkolne, - indywidualne konsultacje, - uroczystości i imprezy szkolne.	Dyrekcja, Wychowawcy	
Wspólny czas wolny Rodziców i dzieci.	Rodzice umacniają i pogłębiają więź z dziećmi oraz poznają aktywne metody odpoczynku i rekreacji.	- czynne uczestnictwo rodziców w realizacji imprez szkolnych, wycieczek itp.	Wychowawcy klas	
Pomoc rodzinie.	Rodzice znają system wsparcia i pomocy rodzinie.	- konsultacje z wychowawcami, dyrekcją, - wykaz instytucji wspomagających rodzinę.	Wychowawcy, Dyrekcja	
Twoje dziecko a Internet.	Rodzice znają sposoby ochrony dzieci przed cyberprzemocą oraz szkodliwymi treściami w Internecie.	- konsultacje z wychowawcami.	Wychowawcy	

VIII. Realizacja oddziaływań wychowawczo - profilaktycznych wśród nauczycieli i innych pracowników szkoły.

Cele szczegółowe	Zadania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Uwagi
<p>Szkoła posiada i wdraża w życie Szkolny Program Wychowawczo- Profilaktyczny. Nauczyciele znają założenia programu.</p>	<p>- spotkania Zespołu ds. Szkolnego Programu Wychowawczo- Profilaktycznego, - udostępnienie Radzie Pedagogicznej Szkolnego Programu Wychowawczo - Profilaktycznego w bibliotece szkolnej.</p>	<p>- mini warsztaty – forum dyskusyjne, - kąciak pomocy literackiej.</p>	<p>Zespół ds. Szkolnego Programu Wychowawczo- Profilaktycznego</p>	
<p>Nauczyciele znają metody pracy z uczniami z grupy ryzyka. Nauczyciele mają wykształcone umiejętności komunikacyjne. Nauczyciele doskonalą metody pracy. Nauczyciele posiadają i przekazują wiedzę o uzależnieniach i ich skutkach Rodzicom i Uczniom. Nauczyciele rozwijają umiejętność współpracy z Rodzicami.</p>	<p>- doskonalenie zawodowe nauczycieli, - poznanie klasy– sposoby zbierania informacji o uczniach, - współpraca z Rodzicami w zakresie wychowania i profilaktyki.</p>	<p>- kursy, warsztaty , rady szkoleniowe, studiowanie literatury, - spotkania z Rodzicami, indywidualne rozmowy z Wychowawcą, Dyrekcją, - imprezy środowiskowe (Wigilia, Poranek Wielkanocny).</p>	<p>Nauczyciele</p>	

IX. Współpraca ze środowiskiem lokalnym.

Zadania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Uwagi
Wykorzystanie współpracy ze służbą zdrowia do realizacji założeń szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.	- konsultacje z pielęgniarką szkolną w sprawach dotyczących zagrożeń zdrowia i profilaktyki.	Wychowawcy	
Wykorzystanie współpracy z policją do realizacji założeń szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.	- interwencje i konsultacje w przypadku zagrożenia, naruszenia prawa, demoralizacji, - prelekcje, - spotkania z Uczniami.	Dyrektor	
Wykorzystanie współpracy z „Caritas” i parafiami do realizacji założeń szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.	- organizowanie dzieciom bezpłatnego dożywiania, - spotkania rekolekcyjne na terenie szkoły.	Dyrektor, Wychowawcy, Katecheci	
Wykorzystanie współpracy z różnymi organizacjami do realizacji założeń szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.	- spotkania z psychologiem, - konsultacje ze specjalistami.	Dyrektor	

X. Oczekiwane efekty działalności wychowawczo – profilaktycznej.

UCZNIOWIE

a) mają szeroką wiedzę o:

- problemie uzależnień, bezpośrednich i odległych ich skutkach,
- wpływie dopalaczy i środków odurzających na różne formy aktywności człowieka (nauka, praca, sport),
- skutkach prawnych, społecznych i ekonomicznych używania środków odurzających,
- zasadach bezpiecznego poruszania się po drodze,
- symbolach narodowych i europejskich,
- placówkach interwencyjnych dla osób zagrożonych lub uzależnionych, placówkach i formach pomocy młodzieży,
- zagrożeniach płynących z niewłaściwego korzystania z Internetu,
- możliwościach alternatywnych spędzania czasu wolnego.

b) zmiany w postawach i w zachowaniu:

- uczniowie są odpowiedzialni i obowiązkowi,
- uczniowie dysponują umiejętnością przeciwstawiania się presji do używania środków odurzających,
- zachowują abstynencję od wszystkich lub poszczególnych środków odurzających,
- dbają o własne bezpieczeństwo,
- przyjmują prawidłową postawę wobec używania środków odurzających,
- posiadają prawidłową motywację do pokonywania trudności,
- znają zasady dobrej komunikacji,
- wiedzą, jak postępować w kontaktach z nieznanymi,
- znają zasady zdrowego odżywiania i higieny osobistej,
- potrafią określać i nazywać pozytywne i negatywne emocje,
- rozumieją, czym jest stres i wiedzą, jak sobie z nim radzić,
- znają sposoby rozwiązywania konfliktów i osiągania kompromisu,
- uczniowie kultywują tradycje związane z najbliższą okolicą i krajem,
- uczniowie chętnie korzystają z zasobów biblioteki szkolnej i publicznej,
- uczniowie zdolni chętnie uczestniczą w konkursach przedmiotowych osiągając sukcesy,
- rozumieją istotę zachowań asertywnych.

c) aktywność alternatywna Uczniów:

- włączają się do realizacji programów profilaktycznych i działań interwencyjnych,
- angażują się w programy wsparcia rówieśniczego i pomocy koleżeńskiej,
- podejmują działania o charakterze wolontariackim,
- uczestniczą w formach aktywności wykluczających używanie środków odurzających,
- pełnią funkcje społeczne w szkole.

NAUCZYCIELE

- a) Nauczyciele wszystkich przedmiotów znacznie podniosą swoją wiedzę z zakresu profilaktyki oraz umiejętności postępowania w konkretnych przypadkach wychowawczych,
- b) usystematyzują swoją wiedzę i podniosą swoje kompetencje w stosowaniu różnych form pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

RODZICE

- a) znacznie zwiększy się frekwencja Rodziców w oferowanych im warsztatach,
- b) Rodzice wzbogacą swoją wiedzę z zakresu psychologii rodzinnej i profilaktyki domowej,
- c) Rodzice będą bardziej otwarci na pomoc i wsparcie instytucji profesjonalnych.

XI. Ewaluacja programu:

Cel ewaluacji:

- kontrola realizacji programu,
- rozwój wiedzy o programie,
- rozwiązywanie problemów powstających w czasie realizacji.

Sposoby i środki ewaluacji:

1. Obserwacja zachowania Uczniów, stopnia rozumienia i spójności.
2. Obserwacja postępów w zachowaniu (okresowa ocena postępu).

3. Ocena ilości i jakości wytworów prac uczniowskich- prace plastyczne, literackie (wykonywane w ramach zajęć dydaktycznych, oraz na konkursy szkolne i pozaszkolne, oceniane przez Nauczycieli prowadzących lub specjalnie powołane Komisje).
4. Ocena poziomu wiadomości i umiejętności Uczniów biorących udział w konkursach (protokół sporządzany przez Komisję).
5. Frekwencja na zajęciach organizowanych przez szkołę (analiza dokumentów).
6. Ocena samopoczucia Uczniów w szkole (obserwacja, wywiad).

Proponowane wskaźniki ewaluacji:

Ilościowe:

1. Frekwencja Uczniów na zajęciach lekcyjnych.
2. Przyczyny nieobecności uczniów w szkole.
3. Liczba uczestników zajęć pozalekcyjnych, wychowawczych, edukacyjnych (procent ogółu uczniów).
4. Liczba Uczniów z problemami wychowawczymi.
5. Liczba Uczniów przystępujących do konkursów, liczba laureatów.
6. Ilość wycieczek organizowanych przez szkołę.
7. Liczba Rodziców zaangażowanych w pracę szkoły.

Jakościowe:

1. Aktywność Uczniów na zajęciach pozalekcyjnych i lekcyjnych.
2. Samopoczucie Uczniów w klasie i szkole.
3. Przyczyny nieobecności Uczniów na zajęciach.
4. Postęp w zachowaniu i uczeniu się.
5. Współpraca z rodzicami Uczniów.
6. Współpraca ze środowiskiem lokalnym.

O wynikach ewaluacji zostaną poinformowani Nauczyciele, Rodzice i Uczniowie.

XII. Uwagi końcowe:

- 1.** Szkolny Program Wychowawczo- Profilaktyczny wchodzi w życie po uzyskaniu pozytywnej opinii Rady Pedagogicznej, Rady Rodziców i Samorządu Uczniowskiego.
- 2.** Zaprezentowany projekt programu Wychowawczo- Profilaktycznego ma charakter otwarty; może być poddany korekcie w miarę potrzeb środowiskowych oraz możliwości realizacji.
- 3.** Wszelkie uwagi mogą zgłaszać Nauczyciele, Rodzice, Uczniowie do Zespołu tworzącego program i Dyrektora szkoły.
- 4.** Zmiany w szkolnym Programie Wychowawczo- Profilaktycznym dokonuje Rada Pedagogiczna przy aprobacie Rady Rodziców oraz Samorządu Uczniowskiego.
- 5.** Z treścią programu zapoznają Uczniów i Rodziców Wychowawcy klas.
- 6.** Termin realizacji poszczególnych zadań z programu będzie na bieżąco ustalany z Dyrektorem szkoły.
- 7.** Za realizację szkolnego Programu Wychowawczo - Profilaktycznego odpowiedzialni są wszyscy Nauczyciele.
- 8.** Nadzór nad realizacją programu sprawuje Dyrektor szkoły.
- 9.** Wychowawcy klas na podstawie Programu Wychowawczo- Profilaktycznego tworzą plany działań wychowawczych na dany rok szkolny dostosowane do potrzeb klasy.
- 10.** Wychowawcy klas składają sprawozdania z działalności wychowawczo – profilaktycznej dwa razy do roku.